

עלון מס' 98

שיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת כי תבוא

"והיה" – לשון שמחה

"והיה" – לשון שמחה, "והיה" – לשון צער, במסכת מגילה (דף י, ב) יש בירורים אם הכלל הזה מתאים בכל מקום, ומתברר, שלא תמיד... אכן "והיה" הוא לשון צער. אבל "ויהי בימי" הוא תמיד לשון צער. דיונים אלו הם לגבי המציאות של סבל וצער בהנהגה האלוהית, אבל לגבי "והיה" – לשון שמחה, הדבר פשוט.

מתוך כך אפשר להבין ששיא השמחה הוא "כי תבואו אל הארץ" זו היא המהפכה הגדולה, גילויי ציפיית העתיד של כללות כל הדורות. כדברי קדשו הנפלאים והמיוחדים של בעל ה"אור החיים" הקדוש: "ואמר 'והיה' לשון שמחה, להעיר שאין לשמוח אלא בישיבת הארץ (גם היחיד וגם הציבור!) על דרך אומריו: "אז - ימלא שחוק פינו".

בסוף פרשתנו נמצא מקור לדין של עבודת ד' בשמחה. שיא העבודה הוא מתוך אהבה ודבקות, שייכות, הרמוניה ושמחה. ("באמת השמחה היא שלימות לו ומביאה לכל מידה טובה" עין איה א מסכת ברכות ה, ח עמ' 128) זהו המצב האידיאלי "אין שכונה שורה...אלא מתוך דבר שמחה של מצוה" שנאמר: "ועתה קחו לי מנגן, והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ד'" (מל"ב פרק ג, טו, שבת דף ל, ב)

עבודת ד' בשמחה, היא מצב פסיכולוגי עליון... וכמובן נדרשות מדרגות קודמות כדי להגיע לזה יש מצוה של אהבת ד', ומצוה של יראת ד', אבל אין מצוה לשמוח בד', ובפקודה – אין מובן לשמחה. רק בתהילים מזכיר "עבדו את ד' בשמחה". (תהילים פרק קב, ב)...

הרמז היחיד למידה זו, נמצא בפרשתנו, תחת "ערימה של קללות" כמו מרגלית, שאין לה שמירה אלא בקרקע, "תחת אשר לא עבדת את ד' אלוהיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים פרק כח, מז) - דווקא מתוך הסיבוכים הנוראים מתגלית הפנינה הזאת.

לפי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשת כי תבוא סדרה ב, 21, 3 תשל"ד עמ' 402, 414) להר"ש אבינר הי"ו

ולפי "מאורות הרצי"ה" (פרשת כי תבוא תשכ"ב עמ' תקכ"ח) להרב הושע רבינוביץ הי"ו